

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 К 005475 17 Кж
Бања Лука, 27.04.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Драгомира Миљевића и Горане Микеш, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптуженог Д.Т., због кривичног дјела због кривичног дјела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославијене, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Бијељини и браниоца оптуженог, адвоката М.Д. из Т., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 005475 16 К од 01.02.2017. године, у сједници вијећа којој су присуствовали замјеник главног републичког јавног тужиоца Светлана Брковић, оптужени и његов бранилац, донио је 27.04.2017. године

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване жалбе окружног јавног тужиоца и браниоца оптуженог Д.Т. и потврђује пресуда Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 005475 16 К од 01.02.2017. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 005475 16 К од 01.02.2017. године, оптужени Д.Т. је оглашен кривим због због кривичног дјела ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. у вези са чланом 22. Кривичног закона Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (у даљем тексту КЗ СФРЈ) и за то дјело осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 3 (три) мјесеца.

Обавезан је да накнади и трошкове кривичног поступка о чему ће првостепени суд одлучити посебним рјешењем.

На основу члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС) оштећени М.Н. је са имовинскоправним захтјевом упућен на парнични поступак.

Против те пресуде благовремено су изјавили жалбе окружни јавни тужилац и бранилац оптуженог. Бранилац оптуженог је изјавила и допуну жалбе.

Тужилац побија пресуду због одлуке о казни и предлаже да се пресуда преиначи и оптуженом изрекне већа казна.

Бранилац оптуженог побија пресуду због битних повреда одредаба кривичног поступка, "погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања" и одлуке о кривичноправној санкцији, а у допуни жалбе се пресуда побија такође због битних повреда одредаба кривичног поступка и "погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања". Жалба браниоца предлаже да се побијана пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или одреди одржавање претреса пред овим судом, односно да се пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе. Идентични приједлози су стављени и у допуни жалбе.

Окружни јавни тужилац је поднио одговор на жалбу и допуну жалбе браниоца и предложио да се жалбе одбију, а бранилац је поднијела одговор на жалбу тужиоца и предложила да се та жалба одбије као неоснована.

На сједници вијећа замјеник главног републичког јавног тужиоца је изложила жалбу и одговор на жалбу браниоца, остала код навода и приједлога из жалбе и одговора на жалбу, а бранилац оптуженог је изложила жалбу и допуну жалбе, као и одговор који је поднијела на жалбу тужиоца, остала код свих навода, а што је подржао и оптужени.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбе и допуну жалбе браниоца оптуженог, те одговоре на жалбе, а у складу са одредбом члана 320. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Жалба браниоца како је то већ речено побија пресуду прије свега због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке а), и) и к) ЗКП РС, те повреде из члана 311. став 2. ЗКП РС. Битну повреду из члана 311. став 1. тачка а) ЗКП РС жалба види у томе да је у изрицању пресуде учествовао судија који није учествовао на главном претресу. Ова повреда се истиче у допуни жалбе браниоца против првостепене пресуде, а она је истицана и у жалби против рјешења Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 005475 16 К од 28.03.2017. године, којим је извршена исправка писано израђене пресуде број 12 0 К 005475 16 К од 01.02.2017. године, тако да је у уводу пресуде у другом реду страна 1. иза ријечи "Бајић Седике", умјесто "и Цида Зорана" сада стоје ријечи "и Симанић Драгане". Одлучујући о жалби браниоца против тога рјешења, овај суд је рјешењем број 12 0 К 005475 17 Кж од 11.04.2017. године ту жалбу одбио као неосновану и у образложењу рјешења навео из којих разлога је жалба неоснована. Стога у вези са оним што је већ речено у образложењу тога рјешења, овај суд додаје и следеће да је на записнику од 01.02.2017. године када је објављена

пресуда која се жалбом побија констатовано да је предсједник вијећа судија Менсур Џонлић, а чланови вијећа судије Седика Бајић и Драгана Симанић. У овом саставу је вођен и главни претрес 23.01.2017. године када је због оправданог одсуства судије Зорана Циде у вијећу била судија Драгана Симанић. То исто вијеће је, дакле, учествовало и у изрицању пресуде 01.02.2017. године. Стога изнесени жалбени приговори браниоца оптуженог да је наведена повреда учињена, нису основани.

Битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП РС да је оптужба прекорачена, такође није учињена. У разлозима за постојање ове врсте повреде у жалби браниоца се истиче да је у диспозитиву оптужнице од 29.12.2015. године коју је Окружни суд у Бијељини потврдио 05.01.2016. године у првом дијелу оптужнице у којем се наводе повреде одредаба Женевске конвенције и Протокола уз ту конвенцију да је оптужени радње за које се терети предузео за вријеме оружаног сукоба који се одвијао у времену од прве половине априла 1992. године, па најкасније до краја новембра 1992. године, на простору БиХ између организованих оружаних снага АБиХ, с једне и ВРС, с друге стране, док је у изреци пресуде наведен период од друге половине јула до почетка августа 1992. године, за вријеме оружаног сукоба у БиХ у времену од почетка априла 1992. до краја новембра 1995. године између организованих оружаних снага АРБиХ и ХВО, с једне стране и ВРС, с друге стране, па да је на тај начин оптужба прекорачена на штету оптуженог, јер је обухваћен временски период дужи од оног описаног у оптужници. Ти су приговори неосновани, јер је у изреци пресуде прво наведен временски период од половине јула до почетка августа 1992. године када су предузете радње описане у изреци пресуде предузете од стране оптуженог као припадника ТО С., касније 28 Дивизије АБиХ С., због чега је навођење у изреци пресуде између кога се одвијао оружани сукоб и у ком периоду, потпуно безначајна чињеница јер је битно да су радње за које се оптужени терети предузете у периоду у коме се стварно одвијао оружани сукоб између супротстављених страна у БиХ, а ирелевантно је да ли је тај сукоб био између АРБиХ и ХВО с једне и ВРС с друге стране. Оно што је битно, јесте, да је оптужени према утврђењу побијане пресуде био припадник АБиХ – ТО С. и да је према исказима у поступку саслушаних оштећених З.В. и М.Н., према њима као цивилима предузео радње описане у изреци пресуде које су квалификоване као кривично дјело ратног злочина против цивилног становништва.

Оптужба није прекорачена што је у изреци пресуде наведено да су оштећени лишени слободе од стране припадника ТО С., нити због тога што се у изреци наводи да је он касније припадник 28 Дивизије АБиХ, јер су те чињенице утврђене на главном претресу на основу доказа на које се пресуда позива у образложењу. Дакле, нема прекорачења оптужбе ни због тога што је у изреци пресуде наведено да је основни мотив понашања оптуженог изазивање страха, несигурности и понижености од цивилног становништва, јер су и те чињенице исказима оштећених З.В. и М.Н., несумњиво утврђене као тачне. Нема прекорачења оптужбе ни у томе што изрека пресуде садржи између осталог да су оштећени били затворени у кући Ш.С. како је то наведено у оптужници, а у изреци се наводи да су након лишења слободе затворени у једну кућу у М. Потпуно је безначајно гдје су оштећени затворени након што су лишени слободе, јер истицање тих приговора у жалби браниоца се не може прихватити као аргументација за тврдњу да је оптужба прекорачена. Неосновано се у жалби

истиче да изрека пресуде садржи и навод да је оптужени радње према оштећенима предузимао више пута током седам дана, а да то није садржано у оптужници. Наиме, у оптужници је у другом пасусу исте, у трећем реду између осталог наведено да су оштећени одведени у село М. подручје Општине С., гдје су били затворени седам дана, а да је оптужени долазио у кућу и оштећене испитивао, пријетио, шамарао, те изводио их из просторије у којој су били затворени и предузео друге радње које су садржане у оптужници, али и у изреци побијане пресуде. Стога ни овај приговор да је оптужба прекорачена, није основан. Оптужба није прекорачена ни због тога што је у изреци пресуде наведено да је оптужени нечовјечно поступао, који навод није био садржан у диспозитиву оптужнице. Ни на овај начин оптужба није прекорачена јер је суд овлашћен да када у оквиру једног животног догађаја који је предмет суђења и генусно истог кривичног дјела у изреку пресуде унесе чињенице које су на несумњив начин утврђене на основу доказа изведених на главном претресу, чиме не прекорачује оптужбу како се то истиче у жалби браниоца оптуженог.

У вези са приговорима жалбе да оптужени није лице које је учинило дјело за које је оглашен кривим, овај суд наглашава да ни ти приговори нису основани. У личним подацима оптуженог садржаним у изреци пресуде је наведено да је он рођен ... године. Те податке је на главном претресу о себи дао оптужени. Њега су оштећени у свом свједочењу на главном претресу препознали као учиниоца дјела и о томе се изјаснили, због чега када је ријеч о тачном дану, мјесецу и години рођења, без обзира што су ти подаци различити у оптужници или изреци пресуде, се не могу прихватити наводи жалбе да оптужени није то лице. Ово и због тога, што се у акту Министарства ... БиХ од 05.05.2015. године који је упућен Окружном тужилаштву у Бијељини, на страни 3 тога акта између осталог наводи да за особе под редним бројевима, 1, 2, 3, 4 и 7, датум и година рођења наведени у захтјеву окружног тужиоца у Бијељини, нису идентични подацима у расположивој бази података архивске грађе 28. Дивизије КоВ. Под редним бројем 1. акта Министарства ... је наведен Т. (М.) Д. То говори у прилог правилног закључка побијане пресуде да се само због погрешног навођења дана, мјесеца и године рођења (различити датуми у оптужници и изреци пресуде), не може прихватити да оптужени није лице које је учинилац дјела за које је оглашен кривим.

У поступку који је претходио доношењу пресуде нису учињене ни битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, јер је изрека пресуде јасна и разумљива, нема противрјечности изреке самој себи нити разлозима пресуде, а пресуда садржи све разлоге о одлучним члињеницама.

Нису учињене ни повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС које су утицале или могле имати утицаја на правилно и законито доношење побијане пресуде, па жалбени приговори у вези са наведеним повредама, нису основани.

Чињенична основа побијане пресуде је супротно приговорима који се износе у жалби, потпуна и правилна. Она је резултат правилне оцјене изведених доказа на главном претресу јер је та оцјена извршена у складу са одредбом члана 295. став 2. ЗКП РС, а пресуда образложена на начин који прописује одредба члана 304. став 7. ЗКП РС. У овом основу побијања пресуде жалба се бави

садржајем прије свега исказа оштећених З.В. и М.Н., истичући да су оштећени давали различите исказе зависно од тога када су саслушавани, при чему се жалба детаљно бави и најситнијим детаљем у њиховим исказима, покушавајући оспорити њихов вриједносни значај и оцјену коју је о њиховим исказима изнијела побијана пресуда. Овдје је ријеч о томе да су оштећени у својству свједока саслушавани 18.09.2014. године пред судијом за претходни поступак Вишег суда у Београду у присуству тужиоца, односно замјеника главног тужиоца Босне и Херцеговине Ибре Булића, а потом су обојица оштећених саслушавани и на главном претресу пред првостепеним судом. У њиховим исказима нема одступања у оним дијеловима исказа који се односе на одлучне чињенице и то начин на који су лишени слободе, гдје су одведени, колико су тамо боравили, како се оптужени према њима односио, па сви ти приговори као и бројни други проговори који се износе уз жалби браниоца оптуженог у основу побијања пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, нису основани.

Неосновано се у жалби истиче, а позивајући се на примјере судске праксе Међународног кривичног суда за бившу Југославију као и на поједине одлуке Суда Босне и Херцеговине, како није утврђено да је оптужени чинио теже повреде међународног хуманитарног права, као што су и неосновани приговори да оштећени нису задобили никакве повреде које су биле видљиве, а што је утврђено на основу видео снимка приликом размјене. Међутим, оштећени су у својим исказима и приликом саслушања у истрази, а потом и на главном претресу описали понашање оптуженог према њима, што је и описано у изреци пресуде и да су том приликом и задобили повреде које су у изреци пресуде и описане.

Ни приговори жалбе у дијелу који се односи на постојање оружаног сукоба су неосновани, јер је побијана пресуда на страни 4. дала разлоге из којих се може закључити да је дјело учињено у вријеме оружаног сукоба, а да су оштећени били цивилна лица јер нису припадали ни једној оружаној формацији снага које су у том сукобу учествовале.

Из свих тих разлога овај суд налази да се правилност чињеничних утврђења побијане пресуде ни у једном основу побијања не може довести у сумњу.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилно је примјењен Кривични закон, па није учињена ни ова повреда коју жалба истиче, будући да су радње оптуженог правилно квалификоване као кривично дјело ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗ СФРЈ.

Пресуду због одлуке о казни побијају обје жалбе. Жалба тужиоца се залаже за изрицање веће казне, а жалба браниоца побијајући одлуку о казни истиче како на страни оптуженог нису цијењене и друге олакшавајуће околности (посљедице ратних дешавања, што је и пракса Међународног кривичног суда за бившу Југославију) те да су приликом изрицања казне као отежавајуће околности цијењене околности које чине елементе кривичног дјела. Изнесени приговори ове жалбе нису основани, јер из образложења пресуде на страни 7. је децидно наведено које су околности цијењене приликом одмјеравања казне.

Овај суд налази да жалбе нису основане, јер је првостепени суд на основу околности које имају утицаја на то да ли ће казна бити већа или мања, на страни оптуженог правилно утврдио околности које је оцијенио особито олакшавајућим, те примјеном одредаба КЗ СФРЈ о ублажавању казне, правилно закључио да се и ублаженом казном може остварити сврха кажњавања прописана у члану 33. КЗ СФРЈ.

Из свих наведених разлога је овај суд обје жалбе одбио и на основу члана 327. ЗКП РС побијану пресуду потврдио.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић